

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/21/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121010453
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Pollák
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2121010453.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Polláka a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a Mgr. Kristíny Ferencziovej v trestnej veci proti obžalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX, pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 21.09.2021, č. k. 28T/17/2021-72, na verejnom zasadnutí konanom dňa 03.11.2022 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok zrušuje vo výroku o treste.
Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaný

A. B., nar. XX.XX.XXXX v C.
trvale bytom: D. XX, C.

o d s u d z u j e

Podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona účinného od 01.05.2022 s prihliadnutím na § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Trnava rozsudkom zo dňa 21.09.2021, č. k. 28T/17/2021-72 uznal obžalovaného A. B. za vinného, že

si v presne nezistenom dni a čase, na presne nezistenom mieste, neoprávnene zadovážil 1 ks plastového uzatvárateľného vrečka s obsahom rastliny rodu Cannabis (konopa) o hmotnosti 581 mg, obsahujúce 20 mg účinnej látky tetrahydrokanabinolu, čo zodpovedá minimálne jednej obvykle jednorazovej dávke na použitie, ktorú mal neoprávnene v držbe až do času 03:30 hod. dňa 11.12.2020, v Trnave na Kalinčiakovej ulici, kedy ju dobrovoľne vydal podľa § 89 ods. 1 Trestného poriadku príslušníkom Pohotovostnej motorizovanej jednotky Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Trnave, pričom podľa zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch sú rastliny rodu Cannabis (konopa) zaradené do I. skupiny omamných látok, a účinná látka tetrahydrokanabinol do I. skupiny psychotropných látok,

teda

neoprávnene prechovával pre vlastnú potrebu omamnú látku a psychotropnú látku,

čím spáchal

prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona.

Za to bol odsúdený podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona s prihladnutím s prihladnutím na § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona a s použitím § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona na peňažný trest vo výške 1.000 eur.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona bol obžalovanému ustanovený pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace.

Proti tomuto rozsudku podal po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní odvolanie prokurátor, čo do výroku o treste. Obžalovaný sa práva podať odvolanie výslovne vzdal.

Prokurátor podané odvolanie odôvodnil podaním zo dňa 08.12.2021 doručeným prvostupňovému súdu dňa 09.12.2021 nasledovne (skrátene):

Nestotožňuje sa s druhom uloženého trestu t. j. s uložením peňažného trestu. Obžalovaný bol dvakrát súdne trestaný, a to aj za protiprávne konanie spočívajúce v držbe omamných a psychotropných látok, pre ktorú bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 19.12.2019, sp. zn. 3T/77/2019 právne kvalifikované podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 3 roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov s probačným dohľadom, ktorá končí dňom 22.08.2022, pričom obžalovaný sa v tejto skúšobnej dobe dopustil totožnej trestnej činnosti. Preto sa nemožno stotožniť s názorom prvostupňového súdu, že peňažný trest bude mať na obžalovaného dostatočný prevýchovný účel, nakoľko tento účel nenaplnilo ani uloženie trestu odňatia slobody s probačným dohľadom, pričom sa jedná o trest, ktorý má z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie väčšiu váhu ako peňažný trest.

V danom prípade existujú pochybnosti, či mal prvostupňový súd dostatočné spektrum objektívnych dôkazov, na podklade ktorých mohol obžalovanému uložiť peňažný trest. Prvostupňový súd vychádzal len z tvrdenia obžalovaného o jeho mesačných finančných aktívach, bez objektizovania iných skutočností, ako napr. jeho výdavky a pod.

Navrhuje, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku v spojení s § 322 ods. 3 Trestného poriadku zrušil napadnutý výrok o treste a uložil obžalovanému trest odňatia slobody podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona v dolnej polovici zákonom ustanovenej trestnej sadzby so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

Na rozhodnutie o odvolaní prokurátora nariadil tunajší súd verejné zasadnutie na deň 03.11.2022 o 10.00 hod., pričom o jeho termíne bol obžalovaný upovedomený dňa 06.10.2022. Obžalovaný sa verejného zasadnutia nezúčastnil, a preto odvolací súd vykonal verejné zasadnutie v jeho neprítomnosti. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí pridržiaval písomne podaného odvolania.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,

- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 3 Trestného poriadku ak preskúmava všetky výroky, ale je chybná len časť napadnutého rozsudku a možno ju oddeliť od ostatných, zruší odvolací súd rozsudok len v tejto časti; ak však zruší hoci aj len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podal prokurátor ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výroku o treste, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Po preskúmaní napadnutého výroku, v rozsahu podaného odvolania a z dôvodov v ňom uvedených, dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Rozsudkom citovaným v odseku 1 tohto rozsudku bol obžalovaný uznaný za vinného zo spáchania tam citovaného prečinu. Na hlavnom pojednávaní obžalovaný v súlade s ustanovením § 257 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku vyhlásil, že sa cíti byť vinný. Vzhľadom k tomu, že obžalovaný odpovedal kladne na otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/,g/, h/ Trestného poriadku a prokurátor navrhol prijať vyhlásenie obžalovaného, súd prijal vyhlásenie obžalovaného. Súd uznal vinu obžalovaného v celom rozsahu, čím sa rozsah dokazovania obmedzil iba na dokazovanie súvisiace s ukladaným trestom.

Prvostupňový súd odôvodnil rozhodnutie o treste tak, že obžalovaný bol doposiaľ 2-krát súdne trestaný, a to rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 3T/77/2019 zo dňa 19.12.2019, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným zo spáchania zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, za ktorý mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmienčným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky s probačným dohľadom, t. j. do 22.08.2022 a súčasne mu bolo uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania omamných a psychotropných látok a povinnosť zamestnať sa alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie. Z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov vyplýva, že obžalovaný sa dopustil (v období od 2017 do 2021) 5 priestupkov.

Súd po zvážení všetkých rozhodných skutočností dôležitých pre určenie druhu a výmery trestu, s prihliadnutím na to, že zistil u obžalovaného poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona (priznal sa k spáchaniu trestného činu a tento úprimne oľutoval) a zároveň zistil aj jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Trestného zákona (obžalovaný bol už za trestný čin odsúdený), postupoval v zmysle § 38 ods. 2 Trestného zákona. Napriek tomu, že obžalovaný spáchal stíhaný trestný čin počas plynutia skúšobnej doby jeho podmienčného odsúdenia v inej trestnej veci (trestné konanie vedené pred Okresným súdom Trnava pod sp. zn. 3T/77/2019), je treba brať ohľad na to, že obžalovaný aktuálne pracuje, legálnym spôsobom si zarába na živobytie a podľa názoru súdu je pre spoločnosť prínosnejšie, ak obžalovaný naďalej zostane začlenený do spoločnosti a v pracovnom procese, ako ho trestať za trestný čin, ktorý nemal žiadne následky na majetku, ani na živote a zdraví iných osôb, práve trestom odňatia slobody. Aj keď je primárnym objektom skutkovej podstaty spáchaného prečinu ochrana spoločnosti pred možným ohrozením života a zdravia vyplývajúcim z nekontrolovateľného nakladania s omamnými a psychotropnými látkami, faktom zostáva, že v tomto prípade ohrozoval obžalovaný predovšetkým svoje vlastné zdravie, keďže omamná látka, ktorú u seba prechovával, bola určená pre jeho potrebu.

Za týchto okolností má súd za to, že oveľa vhodnejším trestom, vzhľadom na okolnosti prípadu a následky činu (v podstate žiadne), je v rámci či už individuálnej prevencie obžalovaného, resp. generálnej prevencie spoločnosti, postihnúť obžalovaného za takýto trestný čin na jeho majetku, a to peňažným trestom. Obžalovaný tak môže naďalej pracovať, socializovať sa, vytvárať hodnoty prínosné pre

spoločnosť a zároveň je peňažným trestom primerane varovaný (aj) do budúcnosti, aby sa podobných skutkov vyvaroval. Uloženie peňažného trestu v prípade obžalovaného zodpovedá aj zásade postihu páchatel'a tak, aby bola čo najmenej zasiahnutá jeho rodina a blízke osoby, vyjadrenej v § 34 ods. 3 Trestného zákona. Uloženie prísnejšieho trestu, najmä trestu odňatia slobody, by v prípade stíhaného skutku nijak významnejšie nepôsobilo v rámci generálnej prevencie, avšak bolo by neprimerane prísne v rámci individuálnej prevencie pre obžalovaného. Súd pri vymieraní výšky peňažného trestu zohľadnil obžalovaným prezentované príjmy, a to čistý mesačný príjem približne 2.200 eur a dospel k záveru, že peňažný trest vo výške 1.000 eur bude primeraný konaniu páchatel'a a následkom činu. Zároveň podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona určil obžalovanému pre prípad, že by bol výkon peňažného trestu úmyselne zmarený, aj náhradný trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace.

Prokurátor vo svojom odvolaní namieta proti vyššie citovaným úvahám súdu, že nakoľko bol stíhaný skutok obžalovaným spáchaný v skúšobnej dobe podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom za totožnú trestnú činnosť, je uloženie peňažného trestu neprimerane mierne a nezodpovedajúce zásadám na ukladanie trestu (individuálnej a generálnej prevencie).

Odvolací súd s odvolacími námietkami prokurátora súhlasí. Úvahy prvostupňového súdu, citované v odsekoch 9-10 sú nesprávne a uložený trest je neprimerane mierny.

Trestný čin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona je ohrozovací trestný čin (ohrozenie života a zdravia), pričom konanie, ktoré zakladá trestnoprávnu zodpovednosť páchatel'a, je samotné neoprávnené prechovávanie rastlín rodu konopa. Zákonodarca, z hľadiska rozlíšenia závažnosti prechovávania rastlín rodu konopa, v príslušných skutkových podstatách trestných činov podľa § 171 a § 172 Trestného zákona diferencuje, či páchatel' prechováva rastliny rodu konopa pre vlastnú potrebu (maximálne 10 násobok obvykle jednorazovej dávky), alebo na iný účel, či v množstve presahujúcom 10 násobok obvykle jednorazovej dávky. Toto rozlišovanie, z hľadiska závažnosti predmetnej trestnej činnosti, sa premietlo aj do rozdielných trestných sadzieb trestu odňatia slobody, pričom možno konštatovať, že spáchanie trestného činu podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona je právnou kvalifikáciou najmiernejšou. Z dôvodu, že sa jedná o ohrozovací trestný čin, je pre právnú kvalifikáciu podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona bez významu, že nenastal následok v podobe poškodenia zdravia konzumenta (rastlina rodu konopa bola zaistená, a preto k poškodeniu zdravia ani prísť nemohlo).

V prípade obžalovaného je pre určenie druhu a výmery trestu nevyhnutné zohľadniť aj trestnú minulosť obžalovaného a charakter ním páchanej trestnej činnosti. Obžalovaný je špeciálnym recidivistom vo vzťahu k drogovej trestnej činnosti, nakoľko tento bol rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 3T/77/2019 zo dňa 19.12.2019 odsúdený pre spáchanie zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 3 roky so skúšobnou dobou s probačným dohľadom v trvaní troch rokov, v rámci ktorej mu bolo uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania omamných a psychotropných látok. Už v rámci tohto odsúdenia bola obžalovanému daná šanca, aby napriek tomu, že sa dostal do rozporu so zákonom naďalej pracoval, socializoval sa a vytváral hodnoty prínosné pre spoločnosť a zároveň bol do budúcnosti varovaný, aby sa podobných skutkov vyvaroval s tým, že jeho správanie v rámci skúšobnej doby bude podliehať kontrole probačného a mediačného úradníka, a to pod hrozbou, že ak nebude viesť riadny život, môže mu byť nariadený výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody. Obžalovaný šancu danú mu spoločnosťou nevyužil, naďalej pokračoval v páchaní trestnej činnosti, a preto nie je na mieste poskytovať mu „ďalšiu šancu“ uložením alternatívneho trestu, nakoľko tento u obžalovaného nie je spôsobilý dosiahnuť účel trestu, a to ani z hľadiska individuálnej ani generálnej prevencie. V prípade obžalovaného je nevyhnutné uložiť mu nepodmienečný trest odňatia slobody, pričom konkrétne okolnosti stíhaného trestného činu, jeho závažnosť a ostatné relevantné okolnosti, možno zohľadniť pri úvahe súdu o výške trestu odňatia slobody v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby.

V čase odvolacieho konania nadobudla účinnosť novela Trestného zákona zákonom č. 105/2022 Z. z., ktorou zákonodarca upravil aj skutkové podstaty trestného činu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 Trestného zákona, keď diferencoval prípady prechovávania (pre vlastnú potrebu) rastlín rodu konopa a ostatných omamných a psychotropných látok. S poukazom na obmedzený revízny princíp nemohol odvolací súd zmeniť výrok o vine, avšak s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 1 Trestného zákona odvolací súd obžalovanému ukladal trest odňatia slobody podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona účinného od 01.05.2022, ktoré obžalovanému umožňuje uložiť trest odňatia slobody do 1 roka. Prvostupňový súd správne zistil existenciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, keďže obžalovaný sa priznal k spáchaniu trestného činu a tento úprimne oľutoval a zároveň správne zistil aj priťažujúcu

okolnosť podľa § 37 písm. m/ Trestného zákona, nakoľko obžalovaný už bol pred spáchaním stíhaného trestného činu odsúdený, teda v jeho prípade sa jedná o recidívu. Z dôvodu vyrovnaného počtu a miery závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností odvolací súd nepristúpil k úprave sadzby trestu odňatia slobody stanovenej v osobitnej časti Trestného zákona a v trestnej sadzbe trestu odňatia slobody do jedného roka obžalovanému uložil trest odňatia slobody v trvaní 3 mesiace, ktorý považuje, vzhľadom na vyššie uvedené, za primeraný. S poukazom na ustanovenie § 49 ods. 2 Trestného zákona bola v prípade obžalovaného vylúčená aplikácia ustanovenia § 49 ods. 1 Trestného zákona, teda podmieneného odkladu trestu odňatia slobody a keďže obžalovaný nebol pred spáchaním stíhaného trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, zaradil ho odvolací súd na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Keďže odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora, smerujúce k neúčelnosti uloženého peňažného trestu, je dôvodné, nebolo potrebné podrobne zaoberať sa odvolacou námietkou prokurátora, ktorá spočívala v rozsahu dokazovania vykonaného prvostupňovým súdom na hlavnom pojednávaní k možnosti uloženia peňažného trestu obžalovanému a jeho výšky. Vo všeobecnosti však možno konštatovať, že prvostupňový súd je v prípade ukladania peňažného trestu povinný vykonať dokazovanie k osobným a majetkovým pomerom páchatel'a v takom rozsahu, aby výška uloženého peňažného trestu umožňovala páchatel'ovi jeho zaplataenia a zároveň predstavovala pre páchatel'a citeľnú ujmu na jeho majetku, nakoľko v opačnom prípade by sa jednalo o trest neúčelný.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.